

uti förra Kyrkans murar insatta, hvilka under nya kyrkobyggnaden blifvit sönderslagne och förstörde.»

Enligt måtten i B. 914 har runstenen varit 1,60 m lång, 96 cm bred längs nedersta slinglinien.

Enligt B. 914 har inskriften varit följande:

: uekil : rispi : stin : eft̃r : hrmuþ : fopur : sin

Namnet **uekil** motsvarar fsv. **Væ-kil* med samma första led som i isl. *Vé-leifr*, -*mundr*, -*seti* och som sista led kortformen av -*kætill*; **hrmuþ** är fsv. *Hærmōðh*.

Uti **fopur** har **f** bistavarne lika långa och **o** har formen **þ**. I båda dessa avseenden överensstämmer denna inskrift med Ög. 131 Heda, varmed den ock annars företer ett visst släkttycke, och den härrör förmodligen från samma ristare. Uti Ög. 131 Heda brukas **o** som a-runa uti **konb kanp**, troligen ock i **onut Anund**, och **u** står för *ō* i **þurkir**, liksom uti **hrmuþ** i denna inskrift. Det överraskar då att finna **fopur**, som måste beteckna *fōður* med u-omljud av *a*, med vilket det nasalerade a-ljudet alltså befunnits hava någon likhet.

Fonetisk transkription: *Vækil rēspi stēn æft̃r Hærmōð fōður sin.*

Översättning: Väkell reste stenen efter Hærmōð, sin fader.

143. Stora Åby kyrka, Lysings hd.

Pl. XLV. Fig. 5 (B. 915).

Litteratur: B. 915; L. 1195; W. 206; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 624.

Om stenens läge och öde, se föreg. Ög. 142. Enligt måtten i B. 915 har runstenen varit 1,62 m lång, 72 cm bred längs nedersta slinglinien.

Inskriften har varit följande:

sueni · rispi : stin : pesi : eft̃r : kut : brupur : sin :

I B. 915 står visserligen **brupir**, men **i** är säkerligen felläsning för **u**.

Översättning: Svene reste denna sten efter Göt, sin broder.

Namnet *Svēni* förekommer på danska runstenar, D. R. 118, 139 i Skåne och 147 på Bornholm, se Wimmer, *De danske Runemindesmærker* IV: 2, s. LXIV.

144. Ödeshögs kyrka, Lysings hd.

Pl. XLVI. Fig. 1.

Litteratur: L. 1197; W. 208; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 632; P. A. Säve, *ATS*. I, s. 117; *Reseber*. 1861, s. 106, teckning; C. F. Nordenskjöld, *Reseber*. 1873, II, s. 13, teckn; E. Ihrfors, *Ostrogöthia sacra*, s. 1, teckn.

Runstenen ligger inmurad i liggande läge 10 steg från kyrkans östra gavel i norra sakristiväggens utsida invid marken, där den även fanns på Broocmans tid. Den ursprung-

liga höjden är 2 m, största bredden nedtill tangerande slingan på stenens nuvarande högra sida är 1,40 m, tangerande toppslingans nedre linie 1 m. Slingans bredd är 12—13 cm. Ämnet är rödaktig granit.

Omkring 30 cm av slingans övre linie är i behåll före den bevarade inskriften, men på denna del av slingan hava troligen inga runor funnits, de borde annars kunna varseblivas. Därpå följer en avflagnings av hela slingan, som efter övre slingliniens riktning utgör 32 cm. Efter denna följer r. 1 **NI**, vars kännestreck är fullständigt men av staven är blott 5 cm uppifrån i behåll.

I **reispi** utgår bistaven till **r** 5 cm t. h. om staven; i **e** är pricken föga utpräglad men kännes med fingret. Av det följande kolon är blott nedre punkten i behåll.

I **stein** saknas övre staven i **s**, och mellanstreckket kan blott spåras i avflagningsens gräns.

I **pena** är h. bistaven i **a** djup, även den vänstra ganska bra synlig.

I **fapur** slutar staven i **u** 2 cm och bistaven 1 cm under övre linien och i **r** slutar bistaven nedtill 1 cm över nedre linien och upptill 2 cm under den övre men tyckes fortsatt av en gropighet. Av **s** i **s[in]** finnes blott övre staven och 3 cm av mellanstreckket.

Inskriften är alltså följande:

— **l : reispi . stein : pena : eftir : helga : fapur : s** —

Då 'reste' står i sing., har blott ett namn stått framför men har väl varit tämligen långt, troligen någon sammansättning med *-kætil*.

Översättning: —l reste denna sten efter Helge, sin fader.

145. Dagsberg, kyrkogårdsmuren, Lösings hd.

Pl. XLVI. Fig. 2.

Litteratur: B. 859; L. 1094; W. 15; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 528; N. R. Broocman, *Sagan om Ingvar widfarne*, Stockholm 1762, s. 99; P. A. Säve, *ATS.* 2, s. 95; *Reseberättelse* 1862, s. 35; C. F. Nordenskiöld, *Reseber.* 1870, s. 156, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 20, teckn.

Runstenen, som är av granit, sitter inmurad på utsidan av Dagsbergs södra kyrkogårdsmur öster om porten. Den lär före 1887 hava legat med runsidan inåt men uttagits och insatts med runsidan utåt vid omläggning av det stycke av ringmuren, där den nu sitter. P. A. Säve fann den emellertid 1861 på samma plats.

Peringskiöld och B. 859 uppgiva »kyrkomuren» vara runstenens plats, och Broocman talar om »tvänne Runstenar infästade i Kyrkomuren men så öfverklustrade, att ej flera än följande runor utan mening therpå kunna läsas...».

Runstens längd är 67 cm, bredden i storändan 45 cm, i lilländan 30 cm. Slingans bredd är 7,5—9 cm.

Stenen är ett fragment, som med ett avbrott innehåller slutet av inskriften.